

Hodnocení bakalářské práce

Název: *Rozvoj principu participace v práci s romskou mládeží*

Autor: *Jana Nekolová*

Autorka si pro svou bakalářskou práci vybrala aktuální a zajímavé téma. Ačkoli se setkáváme s velkým množstvím publikací o problematice integrace romské populace do majoritní společnosti v České republice, těžko najdeme pojednání, které by naznačovalo cestu, jak mladé Romy zapojit do rozhodování o věcech, které se jich samotných týkají, a jak je k tomu vychovávat. Autorka se snažila hledat na tuto otázku odpověď. Přitom si zvolila dva cíle: seznámit se „s problémem participace, jejím rozvojem a možnostmi ... při práci s romskou mládeží“ a dále pak „zjistit, jakým způsobem ... mohou ... romské děti a mládež participovat“, a to v konkrétní lokalitě, tj. v městě Tábor (s. 7).

Práce má logickou strukturu – je dělena do tří kapitol, přičemž první kapitola je věnována obecně problematice integrace Romů v ČR, druhá kapitola tvoří jádro práce a pojednává o participaci romských dětí a mladých lidí, třetí kapitola obsahuje výzkumné šetření provedené autorkou.

Předložená bakalářská práce je po všech stránkách průměrná, v některých aspektech i podprůměrná. Pokud posuzujeme tuto práci z hlediska formálního, musíme konstatovat některé základní nedostatky v práci s literaturou – odkazy pod čarou jsou provedeny nejednotně a nedůsledně, autorka nerozlišuje mezi přímou a nepřímou citací, někdy v odkazech pod čarou zbytečně opakuje stejný údaj, místo aby ho zkrátila, jindy užívá slovo „tamtéž“, ale v uvozovkách, což není obvyklé.

Po stránce jazykové najdeme v této práci řadu chyb, které někdy znesnadňují porozumění textu. Jedná se většinou o nesprávné použití předložkových vazeb nebo zjednodušená vyjádření, jako např. „na azylovém domě“ (s. 45), „děti z výrazně sociálních rodin“ (s.47).

Po stránce obsahové je třeba ocenit, že se autorka v problematice integrace Romů dobře orientuje, a to zejména z hlediska své práce i svého studijního oboru (sociální a charitativní práce). Použila proto některé velmi zajímavé materiály, jako např. díla Šotolové a Balvína o výchově romských dětí. Tyto materiály ovšem obsahují pouze málo informací přímo k jejímu tématu. Rovněž je nutno ocenit, že se pokusila proniknout do problematiky participace, ačkoli v jím studovaném oboru se s touto otázkou setkává pouze okrajově, a to spíše jen z hlediska politického, ale nikoli z hlediska pedagogického.

Za slabou stránku práce považuji nedostatečnou práci s textem – autorka se někdy příliš drží předlohy, takže výsledek dělá dojem, jakoby do obecného pojednání pouze vložila konkretizaci týkající se Romů (např. na s. 18-20). Kromě toho autorka uvádí často různá tvrzení, ale přitom nedokládá, o čem se tato tvrzení opírají – neargumentuje. Např. na s. 10 uvádí, že společenské postavení Romů je v jiných evropských zemích výrazně horší než v ČR, přitom však neuvádí, o jaké země se jedná a v čem je toto postavení horší. Teprve na konci stránky cituje publikaci, z níž patrně vycházela. Přitom ale není jasné, zda právě uvedený odstavec pochází z této publikace.

Za určitý přínos práce můžeme považovat prezentaci informací o některých organizacích, které – dle názoru autorky – pracují s Romy na principu participace. Autorka ovšem i zde mechanicky přebírá informace z oficiálních materiálů těchto zařízení (na s. 37 např. používá pojmy „evangelizace“ nebo „salesiánská výchova“, ačkoli není z textu jasné, zda tyto pojmy správně chápe a dokáže interpretovat).

K praktické části přistupovala autorka očividně s větší jistotou. Přesto i zde najdeme nedostatky. Mezi nejzávažnější nedostatek považuji chybějící souvislost mezi teoretickou a praktickou částí práce. Hypotézy, které autorka uvádí v praktické části, jsou velmi obecné a nevycházejí z teoretické části. Formulace třetí hypotézy je nadto nepřesná, jedná se už o

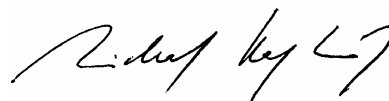
výzvu, nikoli o tvrzení, které si můžeme ověřit. Přesto autorka ve svém šetření došla k několika zajímavým výsledkům:

1. Míra participace romských dětí navštěvujících speciální školu je větší než v základní škole, a to jak při vyučování, tak v zájmových činnostech.
2. Romské děti využívají možností organizovaných volnočasových aktivit, pokud jsou jim nabídnuty (v Táboře je nabízí občanské sdružení Cheiron T).
3. V uvedeném sdružení se patrně uplatňuje princip participace.

Tyto výsledky studentka také správně interpretovala (s. 51). Některá tvrzení uvedená v závěru práce jsou ovšem diskutabilní. Studentka by se měla při obhajobě vyjádřit k tomu, proč si myslí, že její první hypotéza byla výzkumným šetřením „potvrzena i vyvrácena“, a dále: čím byla potvrzena třetí hypotéza?

Předložená bakalářská práce Jany Nekolové je výsledkem upřímného zájmu a poctivého úsilí autorky. Při hodnocení je třeba vzít v úvahu také skutečnost, že autorka nestuduje obor pedagogika volného času a v rámci kombinovaného studia neměla možnost zabývat se tematikou, jíž se ve své práci věnovala. Ačkoli má práce výše uvedené poměrně závažné nedostatky, doporučuji ji k obhajobě a vzhledem k tomu, že se autorce podařilo splnit cíle své práce, a to i s pomocí vlastního šetření, doporučuji ocenit tuto bakalářskou práci známkou „velmi dobře“.

České Budějovice, 10. května 2011

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
vedoucí práce